

Vestsjællands Brandvæsen

Beredskabsstyrelsens udtalelse over forslag til plan for den risikobaserede dimensionering af Vestsjællands Brandvæsen

20. august 2018

Beredskabsstyrelsen har modtaget forslag til plan for den risikobaserede dimensionering af det samordnede redningsberedskab, Vestsjællands Brandvæsen, som omfatter Holbæk, Kalundborg, Lejre, Odsherred og Sorø Kommuner, med henblik på, at styrelsen kan afgive en udtalelse, jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 765 af 3. august 2005 om risikobaseret kommunalt redningsberedskab (dimensioneringsbekendtgørelsen).

For at Beredskabsstyrelsen kan vurdere om det kommunale redningsberedskab kan yde en forsvarlig indsats, jf. § 12, stk. 1, i beredskabsloven, skal styrelsen efter ovennævnte bestemmelse navnlig påse, om der i planforslaget er sikret overensstemmelse mellem områdets risikoprofil og redningsberedskabets organisation, virksomhed, dimensionering og materiel.

Beredskabsstyrelsen skal dermed ikke godkende dimensioneringen af redningsberedskabet, og styrelsen afgiver sin udtalelse på baggrund af en faglig og teknisk gennemgang af forslaget til dimensioneringsplan. Styrelsens udtalelse skal således ses som faglig rådgivning i forbindelse med kommunernes dimensionering af redningsberedskabet.

Beredskabsstyrelsens overordnede vurdering

Risikoprofil

Der er gennemført et omfattende analysearbejde, som konkluderer, at risikobilledet ikke har ændret sig væsentligt i forhold til den foregående planperiode. Der er dog i den nye risikoprofil beskrevet risici, som ikke fremgår af den tidligere risikoprofil, og der er risici, som nu er tillagt større eller mindre betydning end tidligere.

Det anføres i planforslaget, at: *"Det er ikke et tegn på, at der er nyopståede risici eller emner, som er blevet mere risikofyldte, men derimod et tegn på, at de største ændringer i risikoprofilen er den måde, den er anskuet på."*

Beredskabsstyrelsen lægger til grund, at denne formulering især er møntet på forholdene i Kalundborg, hvorom det i planforslaget anføres:

"I forhold til risikoprofilen i Kalundborg har beredskabskommissionen på sit møde d. 25. maj 2018 besluttet, at opgraderingen af det operative beredskab i Kalundborg udtages til en nærmere faglig og økonomisk analyse, samt dialog med de berørte parter. Resultatet af analysen skal forelægges beredskabskommissionen inden udgangen af 2018, samtidig med et udkast til en revideret plan for RBD inden for det aktuelle område."

Beredskabsstyrelsen forholder sig således ikke i denne udtalelse til forholdene i Kalundborg, men afventer et kommende planforslag for dette område, hvor det også vil fremgå, om der skal stilles særlige krav til responstiden for indsatslederen i dette område.

Beredskabsstyrelsen
KOB

Datavej 16
3460 Birkerød

Tlf. 45 90 60 00
brs@brs.dk
www.brs.dk

Sagsnr.: 2018/001367
Sagsbehandler: JP

Generel dimensionering af Vestsjællands Brandvæsen

På baggrund af analysearbejdet vil Vestsjællands Brandvæsen foretage en række justeringer af dimensioneringen af redningsberedskabet i forhold til den hidtidige dimensionering. De væsentligste planlagte ændringer er ifølge planforslaget følgende:

1. Beredskabet på Orø, hvor der i dag er en hjælpeberedskabsstation med en kabine-tankvogn (som bemannes med 1 holdleder og 3 brandmænd) ønskes ændret til et "ø-beredskab", og beredskabet på Sejerø ønsket opjusteret i forhold til uddannelse, men skal forblive et ø-beredskab.
2. Andendrykningen og redningsliften i Sorø samt den ene tankvogn i Asnæs udgår, da der er tale om en overdimensionering i forhold til at kunne imødekomme de risici, der er identificeret i områderne inden for det fastsatte serviceniveau.
3. Antallet af slangetendere reduceres fra 4 til 2, hvoraf den ene fremover skal betjenes af Vestsjællands Brandvæsens frivillige beredskab.
4. Der sker en ensretning af sammensætningen af førsteudrykningen, således at en normaludrykning fremover altid vil være bemanded med 1 holdleder og 5 brandmænd, hvor bemanningen hidtil har været større i nogle af kommunerne (1+6 eller 1+7).

Ad 1 "Ø-beredskaber" er den gængse betegnelse for brandvæsenet på en række danske småøer. Reglerne på området fremgik tidligere af bekendtgørelse nr. 730 af 10. august 1994 om dimensionering af det kommunale redningsberedskabs organisation, virksomhed, materiel og dimensionering, hvorefter en kommunalbestyrelse efter § 4, stk. 1, skulle sikre, at udrykningsområdet for en beredskabsstation blev fastlagt således, at udrykningstiderne efter bekendtgørelsens § 6 kunne overholdes. Hvis disse udrykningstider ikke kunne overholdes, skulle der efter bekendtgørelsens § 4, stk. 2, oprettes en hjælpeberedskabsstation. Endelig fremgik det af bekendtgørelsens § 4, stk. 3, at Beredskabsstyrelsen, i særlige tilfælde, kunne fritage en kommunalbestyrelse for at etablere en hjælpeberedskabsstation.

Formelt set har Beredskabsstyrelsen ikke godkendt reducerede hjælpeberedskabsstationer i form af "ø-beredskaber", men styrelsen har i sit tilsyn noteret sig disse beredskaber.

Der har i Beredskabsstyrelsen kun været få sager efter bekendtgørelsens § 4, stk. 3, om muligheden for at fritage en kommunalbestyrelse for at oprette en hjælpeberedskabsstation. De afgørende hensyn ved meddelelse af fritagelse har været, at udrykningstiden fra beredskabsstationen ikke var urimelig lang, og at det efter konkrete forsøg havde vist sig umuligt at rekruttere det nødvendige antal brandfolk.

Beredskabsstyrelsen skal dertil bemærke, at overgangen til risikobaseret dimensionering af redningsberedskabet i 2005 ikke var udtryk for et ønske om en grundlæggende reduktion i dimensioneringen af redningsberedskabet, men om i højere grad at give kommunerne lokale frihedsgrader.

Beredskabsstyrelsen finder ikke, at Orø kan sammenlignes med de andre øer i brandvæsenets dækningsområde, og styrelsen finder derfor ikke, at den foreslåede ændring vil være forsvarlig eller i overensstemmelse med de grundlæggende hensyn bag tilrettelæggelsen af brandvæsenet i Danmark, jf. ovenfor.

Orø har således næsten 900 fastboende indbyggere (Sejerø har ca. 400 og Nekselø 18), der er et sammenhængende byområde, og der er en række særlige objekter på øen, som er beskrevet i planforslagets liste over risikoobjekter (Bilag 2.3). Antallet af hændelser på Orø er heller ikke sammenligneligt med antallet af hændelser på de øvrige øer.

Beredskabsstyrelsen har også noteret sig, at Orø Beboerforening giver udtryk for en bekymring over den foreslåede ændring i mail af 18. maj 2018, som styrelsen har videresendt til Vestsjællands Brandvæsen.

Beredskabsstyrelsen finder det positivt, at Vestsjællands Brandvæsen påtænker at opjustere uddannelsen af det mandskab, der indgår i beredskabet på Sejerø.

Ad 2 I henhold til planforslaget vil andenedrykningen i Sorø udgå, hvilket i praksis betyder, at den ene automobilsprøjte i Sorø ikke længere vil være en del af den planlagte dimensionering – og dermed ikke vil være medtaget i dimensioneringsplanens oversigt over de til rådighed værende køretøjer.

Det fremgår imidlertid af referat af møde i beredskabskommissionen den 25. maj 2018, at det forventes, at Sorø Kommune vil fastholde anden udrykningsenhed på brandstationen i Sorø (som en tilkøbsmulighed), og at beredskabskommissionen indstiller, at Sorø Kommune i en overgangsperiode på 5 år vederlagsfrit kan fastholde anden udrykningsenhed med den nuværende bemanning og det nuværende materiel.

På den baggrund – og efterfølgende korrespondance med Vestsjællands Brandvæsen, jf. nedenfor – lægger Beredskabsstyrelsen til grund, at der også fremadrettet vil være mulighed for at afsende to udrykningsenheder fra brandstationen i Sorø.

Styrelsen skal i tilknytning hertil bemærke, at den anden udrykningsenhed på brandstationen i Sorø – ligesom den øvrige del af redningsberedskabets dimensionering – vil være omfattet af beredskabslovgivningens bestemmelser, herunder krav til personllets uddannelse og vedligeholdelse af denne.

Af samme årsag finder Beredskabsstyrelsen også, at skemaet med oversigt over brandvæsenets køretøjer skal justeres, så det bringes i overensstemmelse med brandvæsenets faktiske antal og placering af køretøjer, der fremadrettet indgår i dimensioneringen.

Beredskabsstyrelsen har taget de øvrige foreslåede ændringer til efterretning, idet styrelsen især omkring redningsliften i Sorø har hæftet sig ved statistikken over den hidtidige anvendelse af denne redningslift, og at materiellet på 5 brandstationer, herunder brandstationen i Sorø, foreslås suppleret med springpude og flugtmasker.

Der vil fortsat være 5 indsatslederområder, hver med 1 indsatsleder på vagt, og der sker ikke ændringer i antallet og placeringen af brandstationer.

Serviceniveau

Det fremgår af planforslaget, at

"Det eksisterende serviceniveau, med afgangstid inden for 5 minutter for førsteudrykningen (første primære køretøj) og en responstid inden for henholdsvis 10, 15 og 20 minutter, fastholdes."

Beredskabsstyrelsen skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at kravet om afgang senest inden for 5 minutter efter alarmcentralens afgivelse af alarmer gælder for hele førsteudrykningen og ikke kun første køretøj, jf. dimensioneringsbekendtgørelsens § 7.

Sagsforløbet

Beredskabsstyrelsen modtog den 6. juli 2018 et forslag til plan for den risikobaserede dimensionering af Vestsjællands Brandvæsen. Planforslaget havde den 29. juni 2016 været behandlet i den fælles beredskabskommission for Vestsjællands Brandvæsen.

Efter en første gennemgang af planforslaget fremsendte Beredskabsstyrelsen den 12. og 16. juli 2018 en række bemærkninger og spørgsmål til planforslaget – primært i relation til det operative område.

Den 25. juli 2018 modtog Beredskabsstyrelsen Vestsjællands Brandvæsens kommentarer hertil, og det blev telefonisk aftalt og efterfølgende ved mail af 31. juli 2018 beskrevet, at Vestsjællands Brandvæsen skulle justere nogle afsnit – herunder afsnittet om holdleder som teknisk leder – og udarbejde en samlet oversigt over vandtankkapaciteter på samtlige brandvæsenets slukningskøretøjer.

Endvidere anmodede Beredskabsstyrelsen om bemærkninger til beskrivelsen af det fremtidige beredskab i Sorø – på baggrund af referat fra møde i beredskabskommissionen den 25. maj 2018 – samt om en oversigt over minimumsberedskabet på de enkelte brandstationer.

Den 3. august 2018 modtog Beredskabsstyrelsen det reviderede materiale, som Beredskabsstyrelsen grundlæggende har taget til efterretning, men måtte dog – ved mail af 13. august 2018 – anmode om yderligere en angivelse af det samlede normerede antal holdledere og brandmænd (det vagtsatte mandskab) ved Vestsjællands Brandvæsen.

Denne opgørelse – i form af et revideret skema med oversigt over mandskab, køretøjer m.v. ved de enkelte brandstationer – modtog Beredskabsstyrelsen den 15. august 2018. Styrelsen kunne påpege nogle enkelte uoverensstemmelser i skemaet, som forudsættes tilrettet i den endelige version.

Planforslagets mere detaljerede oplysninger og bemærkninger hertil

Scenarieanalyser

Der er i flere af de analyserede scenarier ikke sammenhæng mellem de beskrevne nødvendige kapaciteter (skadestedsledelse, mandskab og materiel) og den førsteudrykning, der afsendes til disse hændelser, jf. listen over udryknings sammensætninger.

Beredskabsstyrelsen finder, at VSBV bør overveje, hvad formålet med scenarieanalyserne er, og hvilke konsekvenser resultatet af analyserne bør have for beredskabsplanlæg-

ningen, f.eks. i form af udarbejdelse af planer for assistance og afløsning, mødeplaner, mere differentierede udrykningssammensætninger m.v.

Holdleder som teknisk leder

Det fremgår af den reviderede tekst om holdlederen som teknisk leder, at denne ikke varetager den tekniske ledelse af den samlede opgaveløsning, da indsatslederen alarmeres til alle hændelser.

Da der kan være tilfælde/hændelsestyper, hvor indsatslederen ikke når at ankomme til skadestedet før indsatsopgaven er endeligt løst, finder Beredskabsstyrelsen, at det i planforslaget bør præciseres, hvornår og ved hvilke hændelsestyper holdlederen kan varetage den samlede opgave som teknisk leder.

Beredskabsstyrelsen finder det i øvrigt ikke beskrevet, hvordan den tekniske ledelse af indsatsen varetages – især tilkaldet af flere indsatsledere – ved flere samtidige hændelser i samme kommune (samme indsatslederområde).

Beredskabsstyrelsen finder endvidere, at det må være en fejl, at kurset "Holdleder som teknisk leder" skal slettes i oversigten over kravet til de forskellige personelgruppers uddannelse (afsnit 3.3.4), når det andetsteds i planforslaget (afsnit 3.3.3) beskrives, hvad der trænes på Vestsjællands Brandvæsens kursus "Holdleder som teknisk leder".

Aftaler med naboberedskaber

Det fremgår af planforslaget, at der allerede er indgået aftaler og arbejdes på indgåelse af nye aftaler med naboberedskaberne. Det beskrives bl.a., at der overvejes aftaler om højderedning med Frederiksborg Brand & Redning samt Slagelse Brand og Redning.

Beredskabsstyrelsen skal i den sammenhæng pege på, at ved at planlægge for kun at kunne tilkalde højderedningsudstyr fra brandstationer uden for Vestsjællands Brandvæsens dækningsområde, vil der blive lange udrykningstider for køretøjer med sådant materiel til især de nordlige og vestlige egne af brandvæsenets dækningsområde.

Det frivillige beredskab

Det bør nærmere beskrives, hvorledes de frivillige vedligeholder deres kompetencer.

Evaluering

Beredskabsstyrelsen har tidligere givet udtryk for anerkendelse af den evaluering/kvalitetssikring, der allerede i dag gennemføres omkring brandvæsenets afgangs- og responstid samt udrykningens sammensætning og bemanning.

Beredskabsstyrelsen finder, at Vestsjællands Brandvæsen kunne overveje også at gennemføre evaluering/kvalitetssikring af elementer af selve den operative indsats.

Ø-beredskaberne

Beredskabsstyrelsen har fokus på uddannelsen af personel ved ø-beredskaberne, og finder, at det bør beskrives nærmere, hvilken uddannelse mandskabet på Neksø, Sejerø og halvøen Reersø skal gennemføre, og hvilke opgaver det på den baggrund vil være forsvarligt for dette mandskab at varetage.

Den videre behandling

Beredskabsstyrelsen forudsætter, at denne udtalelse indgår i sagsgrundlaget, når planen behandles og endeligt vedtages af de enkelte kommunalbestyrelser, jf. § 4, stk. 3, i dimensioneringsbekendtgørelsen.

Beredskabsstyrelsen forudsætter desuden, at de justeringer af planen, som er foretaget i forbindelse med styrelsens sagsbehandling, herunder korrespondancen med Vestsjællands Brandvæsen, indsættes i det planmateriale, som forelægges kommunalbestyrelserne til godkendelse.

Beredskabsstyrelsen forventer endvidere at modtage et revideret forslag til dimensioneringsplan for Kalundborg-området senest ved udgangen af 2018.

Når planen er vedtaget af de enkelte kommunalbestyrelser, skal planen indsendes til Beredskabsstyrelsen til orientering, jf. § 4, stk. 4, i dimensioneringsbekendtgørelsen.

Beredskabsstyrelsen skal desuden anmode om løbende at blive holdt orienteret i takt med implementeringen af delelementerne i planen, herunder indgåelse af aftaler med naboberedskaberne.

Med venlig hilsen

Jan Petersen